

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 29 de maig del 1936

SUMARI

S'obre la sessió a un quart de cinc i cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Els senyors Balart, Soler i Bru i Cunillera fan constar llur vot favorable a la proposició de confiança al Govern aprovada en la sessió d'ahir.

Ordre del dia:

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Sanejament de poblacions.

El senyor Battestini, en nom de la Comissió, fa la presentació del dictamen.

Intervencions dels senyors Carreres i Artau i Ruiz i Ponsetí fixant la posició de les respectives Minories en relació a aquest Projecte de Llei.

Se suspèn el debat.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit en el Pressupost en curs.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la formalització d'un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

Ordre del dia per a la sessió de dimarts.

S'aixeca la sessió a les sis menys cinc minuts de la tarda, i la Cambra passa a reunir-se en sessió secreta.

A un quart de cinc i cinc minuts de la tarda comença la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al Banc Roig hi ha els honorables senyors Consellers de Cultura, de Finances i d'Obres Públiques.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Els Diputats senyors Balart, Soler i Bru i Cunillera fan constar llur vot favorable a la proposició de confiança al Govern aprovada en la sessió d'ahir.

ORDRE DEL DIA

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de sanejament de poblacions

El Sr. PRESIDENT: Comença la discussió de totalitat. La Comissió té la paraula.

El Sr. BATTESTINI: Senyors Diputats: La llei que anem a discutir és sens dubte una de les que més radicalment van adreçades de cara a canviar totalment l'estructura de les ciutats i viles catalanes, fent que llurs ciutadans visquin

en les condicions de benestar, de confort, en les condicions higièniques que cal per la seva personalitat humana, acabant amb la manca de salubritat, acabant amb la vergonya que semblants nostres visquin, no diré gairebé, sinó del tot, com a éssers irracionals en aquells llocs en què la incúria de les autoritats que hi hagueren, l'avarícia i l'egoisme d'alguns propietaris i la manca d'escrúpols de certs arquitectes i mestres d'obres s'han solidaritzat, donant per resultat — un trist resultat — la manca de salubritat d'extenses zones urbanes.

Els alts interessos de la salut pública, la seguretat dels nostres conciutadans — la nostra pròpia dignitat col·lectiva, diria jo —, que no pot ésser insensible al dolor moral i material dels éssers humans que viuen en aquestes zones mancades de salubritat, que són víctimes d'aquests focus d'infecció, a la vegada moral i material, exigeixen mesures ràpides i eficients de protecció que els hi vénen donades en aquesta llei que, establint tràmits especials i facilitant aportacions econòmiques indispensables, dóna al Govern de la Generalitat i als Ajuntaments que vulguin acollir-se a la llei els mitjans de sanejar les zones urbanes que en tenen necessitat i el mitjà de fer desaparèixer aquest focus d'infecció moral i material de què us parlava.

Amb aquesta llei podrem acabar amb la misèria de les cases fosques, de les cases sense llum, sense sol i sense aire; podrem acabar amb els carrerons turtuosos, estrets, humits, els carrerons on gairebé ni l'aire hi entra. Podrem acabar amb aquest focus que són a la vegada d'infecció material i moral.

Sota aquest aspecte, la llei posada a discussió té un caràcter indubtable de llei altament civilitzadora. Jo recordo com un polític anglès eminent, Disraeli, deia que el baluard del progrés i de la civilització és a la vivenda. La llar és l'escola de bones costums. Els nostres estaments humils tenen les virtuts que són racials, que els fan espontàniament austers, que els fan refractaris a vicis que els corsequin i els rebaixin; són aimants de la família, senten la llar, però la llar en condicions de salubritat, la llar clara, la llar alegre, la llar on hi entri el sol i on hi entri l'aire. Si la llar és invadida, si a la llar hi són amuntagades les famílies, les condicions aquelles que fan de la llar baluard i escola de bones costums desapareixen. La vivenda es converteix aleshores en un focus d'infecció moral. A Barcelona aquest problema és més vistent que en altres ciutats i viles de Catalunya, la qual cosa no vol dir que en elles no existeixi el mateix problema, però no pas amb la intensitat que a la nostra Barcelona que ha fet un creixement rapidíssim. Sols cal recordar que a les mitjanies del segle passat, tot just depassava els dos-cents mil habitants i ara ha arribat al milió i escaig, amb un ritme de creixement que ha superat de molt el ritme de construcció i que ha donat lloc a l'amuntegament de les famílies i ha fet que la llar en què les famílies viuen amuntegades, perdés aquelles condicions de baluard i d'escola de bones costums a què jo abans em referia.

L'amuntegament de les famílies, la sobrepo-

blació, a més, tenen una relació importantíssima amb la mortalitat; acabant amb elles defensem la salut pública. A la mateixa Barcelona, per exemple, on, com us deia, el problema és més vistent, unes estadístiques fetes el 1931, arreu de la proclamació de la República, donen una mortalitat mitjana del 15 per 1,000; però aquesta mortalitat mitjana de tota la ciutat és per determinades cases de certs carrers del districte V elevada fins a 250 per 1,000, és a dir, que aquestes cases en quatre anys haurien quedat deshabitades si noves famílies no haguessin passat a ocupar els buits que havien deixat aquells que d'elles sortiren camí del cementiri.

És aquest un problema urgentíssim que cal resoldre en bé de la salut pública, com us deia, en bé de la seguretat dels nostres conciutadans i per la nostra pròpia dignitat col·lectiva. I a això tendeix aquesta llei que preveu el sanejament d'extenses zones urbanes sobrepoblades, que preveu l'obligació de reformar o d'enderrocar els focus d'infecció moral i material.

A aquests dos aspectes de la llei és indubtable que cap sector de l'opinió pot fer-hi oposició. En aquests dos aspectes, la llei, pel seu caràcter de llei eminentment ciutadana, ha de merèixer el màxim d'assistències. Aprovant aquesta llei, el Parlament de Catalunya facilita al Govern de la Generalitat i als Ajuntaments que vulguin acollir-s'hi — en virtut d'aquesta llei ja hi queda acollit des d'ara l'Ajuntament de Barcelona —, l'instrument per a sanejar les zones insalubres, per a fer desaparèixer els focus infectius. La llei estableix tràmits especials, la llei estableix aportacions econòmiques indispensables; fixa uns límits en les valoracions, la llei no lesiona interessos legítims, però la llei preveu que els interessos particulars en nom de cap egoisme puguin ésser posats per damunt dels interessos generals que representen la sanitat i la salubritat ciutadana. Pot obligar en certs aspectes la llei a sacrificis que pels interessats poden ésser dolorosos, però aquesta aportació del capital privat en defensa de la salut pública és imposada arreu i en països del centre d'Europa és imposada autoritàriament.

Jo demano al Parlament de Catalunya que aprovi aquesta Llei de Sanejament i que es fixi que aquesta és una llei en defensa de la salut, que el legislador ha d'atendre a la salut per damunt de tot, i que són els interessos del progrés, del benestar i de la higiene dels nostres ciutadans, és a dir, els interessos generals de la nostra pàtria catalana, els que ens demanen l'aprovació d'aquesta llei. I res més. (*Molt bé!, en la Majoria.*)

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: La circumstància d'haver entrat, encara que potser escadusserament per malaltia d'un dels nostres companys de Minoria, a formar part de la Comissió que ha dictaminat sobre aquest important afer, m'obliga a dir unes breus paraules, les paraules justes per tal de marcar la nostra posició en aquest assumpte, que comença per ésser-ho d'adhesió al Projecte quant al seu pensament i quant al seu abast,

però que una mica de reflexió ens obliga a fer ara mateix algunes breus observacions. En primer lloc, nosaltres hauríem cregut que aquest Projecte hauria estat en un lloc més adequat formant part de la Llei Municipal que en part està pendent de discussió i aprovació de la Cambra. Inclús incorporat el pensament en la Llei Municipal, podríem evitar algun inconvenient que sempre ofereix tractar de qüestions municipals en lleis especials. Per altra part, hauria donat un punt de vista més total, més orgànic, a la nostra incipient, però molt ben orientada — creiem nosaltres —, legislació municipal; i qualsevol altre tràmit d'ajustament d'aquesta llei a la Llei Municipal que s'haurà de fer probablement algun altre dia, ens l'hauríem estalviat.

Fetes aquestes consideracions de caràcter general, nosaltres n'hem de fer alguna altra que no afecta al fons de l'assumpte. Hi ha alguns detalls i alguns punts que en la part de les esmenes nosaltres ens reservem articular; però no estarà de més que en puntualitzem ara alguns d'aquests extrems. Per exemple, respecte d'una de les finalitats de la llei, que és donar bona vivenda, allotjament, sanitat en una paraula, als habitants de Barcelona, sobretot aquells que per llurs condicions més humils han de viure en determinats barris de la Barcelona vella, entenc que aquest fi tan lloable, respecte del qual tots estem en unitat de criteri, podria quedar frustrat si no perfiléssim certs extrems d'aquesta llei quant al problema que en podríem dir dels desallotjats. Hem d'estudiar amb certa delicadesa que la gent que hagi de desocupar les vivendes no ens plantegi una sèrie de problemes una mica greus, gairebé tan greus com el problema mateix del sanejament.

Un altre punt que entenc que convé perfilar són les normes potser una mica més imprudents — imprudents per massa detallades — que es donen en l'art. 9.º en matèria d'expropiació.

EL Sr. FONTBERNAT: És en això que el volem sentir, senyor Carreres i Artau!

El Sr. FRONJOSA: Si és el millor article!

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyor President: No crec que hagi dit una cosa...

El Sr. PRESIDENT: Són interrupcions perfectament parlamentàries, aquestes.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Perquè si no hem de parlar d'aquests nervis vitals del dictamen tant se val que ens assegum i renunciem a discutir. (*Rumors.*)

El Sr. PRESIDENT: Segueixi l'orador.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Estaria molt joïós de sentir el senyor Fontbernat explicant aquí una interpellació.

El Sr. FONTBERNAT: Senyor Carreres i Artau: Ja ho ha dit dues vegades. Jo demanaré la paraula quan a mi em plagui, quan a mi em sembli i no quan li sembli a la V. S.

El Sr. CARRERES I ARTAU: No interrompi; almenys, faci'ns riure una mica més.

El Sr. PRESIDENT: Segueixi, el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Jo dic que en tot projecte ràpid, de tràmits gairebé fulminants, com el present, si no estem en una posició neta-

ment socialista, i no crec que per ara els ideals de la Minoria d'Unió Socialista...

El Sr. FRONJOSA: Esperí's, esperí's! No cridi el mal temps, que prou li vindrà aviat.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ...o, almenys, no tenen l'avinentesa de fer-los tan viables perquè no es troben en el Banc Roig com abans; no crec que estem en una situació socialista ni socialitzant...

El Sr. FONTBERNAT: Socialitzant, sí.

El Sr. CARRERES I ARTAU: ... i, per tant, un dels nervis vitals del dictamen, que és la qüestió del justipreu de l'expropiació forçosa, ha d'ésser tractada amb tota delicadesa.

Hi ha un article, l'art. 9.º, una mica tendenciós, una mica imprudent. Dir-los als perits: «Per a peritar heu de tenir present aquestes normes i aquestes altres», és gairebé una intervenció legislativa dintre del peritatge; com ho és el dir als experts que s'atenguin a totes les dades que, inclús aquestes Junes de Sanejament, que especialment s'organitzen, els donaran, c'amilerament, d'augment de renda, una mica forçada si cal, a causa de l'aglomeració de gent. Em sembla que n'hi ha prou i no s'han de donar unes normes tan precises, gairebé una recepta, per dir-ho així, per a fer baixar el preu per sota l'amilerament.

De manera que aquest és un dels punts respecte dels quals jo crido l'atenció de la Cambra, i respecte dels quals nosaltres ens reservem el dret de presentar esmenes, no per a obstaculitzar el Projecte, sinó per a arribar a una situació d'estricta justícia. Hi ha també un altre article, l'art. 11 — i em sembla que ja vaig fer aquesta observació al si de la Comissió — que tal com està redactat té un aspecte gairebé socialitzant, perquè en dir que es podran tirar a terra els embans, que es podrà canviar tota l'estructura de la casa, que es podrà canviar, en una paraula, des del teulat fins als fonaments, realment, o l'article se suprimeix o caldrà dir-ho en una altra forma, o, sobretot, caldrà marcar una pauta, un expedient, perquè els ciutadans puguin obtenir el sanejament de les vivendes, però no l'enderrocament en forma que pugui semblar una mica arbitrària i capritxosa.

Fetes aquestes observacions de caràcter general i perquè no sembli que nosaltres obstaculitzem el Projecte, sinó tot el contrari, solament he de fer constar, en nom de la nostra Minoria, que en la discussió de l'articulat ens reservem el dret de presentar algunes esmenes.

El Sr. RUIZ I PONSETÍ: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponsetí.

El Sr. RUIZ I PONSETÍ: Senyors Diputats: No hem de dir gairebé res relatiu al Projecte de Llei de Sanejament. La seva orientació ens va plaure extraordinàriament quan va ésser presentat a la Comissió i segurament ens va plaure per motius iguals i contraris als que ha exposat el senyor Carreres i Artau per a justificar que no els havia agradat a ells. Les petites modificacions de detall que nosaltres volíem proposar vàrem tenir el goig de veure-les acceptades dintre de la Comissió. De manera que, en realitat, es pot dir que estem d'acord. Només hi ha una esmena nostra

a un article, que esperem també que serà acceptada per la Comissió, i aleshores gairebé ja no tindrem ocasió d'intervenir més en el debat. Estem completament d'acord i, per consegüent, no considerem necessari allargar el debat.

El Sr. PRESIDENT : Se suspèn aquest debat.

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit en el Pressupost en curs

(Un senyor Secretari dóna lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la presidència accidental del senyor Francesc Farreres i Duran, actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i Garcia, i amb assistència dels Vocals senyors Andreu, Guinart, Bilbeny, Sauret, Vallès i Pujals i Ruiz i Ponsetí, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit en el Pressupost en curs, acorda, per unanimitat, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

PROJECTE DE LLEI

Art. 1.er Són autoritzades les transferències de crèdit per un import total de 292,046 ptes., entre les següents partides del Pressupost vigent, que corresponen a despeses dels Departaments de la Generalitat, de cabals ordinaris.

Sobrants que es transfereixen

De la partida 12, 4,000 ptes. ; de la 13, 2,000 ; de la 14, 1,000 ; de la 15, 1,500 ; de la 23, 1,250 ; de la 29, 800 ; de la 60, 200 ; de la 70, 2,500 ; de la 607, 500 ; de la 628, 800 ; de la 637, 1,000 ; de la 663, 56,000 ; de la 680, 3,700 ; de la 688, 1,160'50 ; de la 689, 3,339'50 ; de la 697, 1,000 ; de la 698, 2,000 ; de la 709, 1,000 ; de la 725, 5,000 ; de la 779, 7,500 ; de la 786, 20,000 ; de la 1011, 3,500 ; de la 1064, 1,664 ; de la 1071, 1,664 ; de la 1084, 468 ; de la 1266, 10,000 ; de la 1267a, 8,000, i de la 1485, 150,000.

Total dels sobrants : 292,046 ptes.

Augments en virtut d'aquestes transferències

A la partida 3, 2,500 ptes. ; a la 4, 2,000 ; a la 6, 300 ; a la 10, 1,000 ; a la 61, 4,200 ; a la 63, 500 ; a la 72, 12,750 ; a la 558, 500 ; a la 643, 2,300 ; a la 662, 700 ; a la 726b, 5,000 ; a la 782, 5,000 ; a la 787, 10,000 ; a la 821a, 32,000 ; a la 845, 15,000 ; a la 982, 3,500 ; a la 1059, 3,796 ; a la 1179, 5,000 ; a la 1189, 5,000 ; a la 1302, 8,000 ; a la 1502, 20,000 ; a la 1507, 10,000, i a la 1508, 143,000.

Total dels augments : 292,046 ptes.

Art. 2.ª Són autoritzades les transferències de crèdit i per l'import de 165,000 ptes., entre les següents partides del Pressupost, corresponents a despeses de cabals extraordinaris del Departament de Sanitat.

Sobrants que es transfereixen

De la partida 1189b, 40,000 ptes. ; de la 1189c, 10,000 ; de la 1189d, 40,000, i de la 1304, 75,000.
Total dels sobrants : 165,000 ptes.

Augments en virtut d'aquestes transferències

A la partida 1303, 75,000 ptes. ; a la 1349, 83,500, i a la 1473, 6,500.

Total dels augments : 165,000 ptes.

Barcelona, 29 de maig del 1936. — El President accidental, Francesc Farreres i Duran. — El Secretari, Joan Sauret i Garcia.»

Lectura del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la formalització d'un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

(Un senyor Secretari dóna lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la presidència accidental del senyor Francesc Farreres i Duran, amb assistència dels Vocals senyors Andreu, Guinart, Bilbeny, Sauret, Vallès i Pujals i Ruiz i Ponsetí, i actuant de Secretari el senyor Joan Sauret i Garcia, per tal de dictaminar sobre el Projecte de Llei relatiu a la formalització d'un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, acorda, per majoria de vots, de sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

PROJECTE DE LLEI

Article únic. És autoritzat el Conseller de Finances per a formalitzar un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat per al pagament dels deutes pendents per aportacions ordinària i extraordinària a les obres de perllongament del carrer de les Corts Catalanes fins el riu Llobregat, per quotes per a atencions de la Brigada Sanitària, a base de satisfer la quantitat de 335,324'31 ptes., montant dels esmentats crèdits, en deu anualitats de 33,532'43 ptes. cada una, a partir del dia 1.er de gener del 1937.

Barcelona, 29 de maig del 1936. — El President accidental, Francesc Farreres. — El Secretari, Joan Sauret.»

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre els Decrets del 2 i 14 de març del 1936, referents a Contractes de Conreu i desnonaments.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la

vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer.

4. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la successió intestada.

5. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'establiment d'un procediment de suspensió del procediment administratiu per al cobrament de les quotes d'exaccions municipals.

6. Continuació de la discussió del dictamen

de la Comissió sobre el Projecte de Llei de sanejament de poblacions.

7. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de transferències de crèdit en el Pressupost en curs.

8. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a la formalització d'un conveni de moratòria amb l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

(S'aixeca la sessió a tres quarts de sis i deu minuts de la tarda i la Cambra passa a reunir-se en sessió secreta.)

